

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/22/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313224978
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:4313224978.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Ladislava Mejstríka, v právnej veci navrhovateľa: Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., Bratislava, Grösslingova 77, IČO: 31 351 026, proti odporcom: v rade 1./ D. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. R., Y. XX/XX, v rade 2./ Q. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q.. V. XX, K., obaja toho času na neznámom mieste zastúpení opatrovníkom Mesto Liptovský Mikuláš, v konaní o zaplatenie 1.431,58 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 4C/131/2014-115 zo dňa 21. októbra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Odporcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh zamietol a odporcom náhradu trov konania nepriznal.

Mal preukázané, že medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporcom 1./, 2./ ako dlžníkmi bola uzavretá Úverová zmluva, ktorá mala spotrebiteľský charakter, t.j. vzťahovali sa na ňu normy spotrebiteľského práva. Skutočnosť, že slovenské súdy majú povinnosť prihliadať ex offo na existenciu nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách, vyplýva aj z judikatúry viacerých rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie. Premlčacia doba je v zmysle ust. Občianskeho zákonníka trojročná, nakoľko pre dĺžku premlčacej doby treba aplikovať ustanovenia Občianskeho práva, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo listom zo dňa 29. 12. 2009, ktorým navrhovateľ zosplatnil úver ku dňu 29. 12. 2009. Uvedený jednostranný právny úkon sa dostal do dispozitívnej sféry odporcov 1./, 2./ dňa 04. 01. 2010, ku ktorému dňu začala plynúť trojročná premlčacia doba. Keďže žaloba bola podaná na súd až dňa 11. 12. 2013, t.j. po uplynutí trojročnej premlčacej doby, súd žalobu navrhovateľa ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcom 1./, 2./ ako úspešným účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže títo si trovy konania neuplatnili žiadne.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ poukazujúc na skutočnosť, že medzi ním a odporcami bola uzavretá zmluva o úvere, ktorá má charakter absolútneho obchodu, a teda mali sa aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Následne aj premlčacia doba nemala byť trojročná, ale štvorročná. Poukázal na rozhodnutia iných krajských súdov, ako i Najvyššieho súdu Českej republiky. Uplatnený nárok nebolo možné považovať za premlčaný, rozsudok okresného súdu je nepreskúmateľným, zmätočným a nepresvedčivým, pričom narúša vieru navrhovateľa v právny

a demokratický štát. Rozsudok je v napadnutej časti nepreskúmateľný z dôvodu nedostatočného a neurčitého odôvodnenia. Navrhovateľ uzavrel s odporcami novú dohodu o vysporiadaní pohľadávky, ktorú odporcovia dodržiavali, pričom od jej uzavretia mala plynúť nová premlčacia doba. Poukázal na ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a nemožnosť aplikácie tohto ustanovenia z dôvodu, že by išlo o nepravú retroaktivitu. Súd nemohol prihliadať na námietku premlčania bez toho, aby ju nevzniesol sám odporca. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

K podanému odvolaniu sa odporcovia nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 219 ods. 2 O.s.p.), keďže ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil.

V prvom rade je nutné zdôrazniť, že zmluva o splátkovom úvere zo dňa 4.12.2006 bola uzavretá medzi osobou (právnym predchodcom navrhovateľa), ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti v čase uzavretia zmluvy poskytovala (okrem iného aj) spotrebiteľské úvery a fyzickou osobou (odporcom), ktorej bol poskytnutý úver na iný účel ako je výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Pre posúdenie daného právneho vzťahu ako spotrebiteľského nemalo význam, že sa zmluva o úvere ako tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka) spravuje výhradne ustanoveniami Obchodného zákonníka. Ku dňu uzavretia zmluvy bola ochrana spotrebiteľa v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka formulovaná užšie a definovala spotrebiteľskú zmluvu obmedzujúc sa na určité typy zmlúv (zmluva o úvere pod túto definíciu nespádala). Ochrana spotrebiteľa v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch však bola v tom čase jednoznačne súčasťou nášho právneho poriadku. Uzavretý zmluvný vzťah je preto potrebné posudzovať v zmysle § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka ako spotrebiteľský vzťah. Aj keď ustanovenie § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka výslovne uvádza, že právne vzťahy z absolútnych obchodov sa spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu a účastníkov, prostredníctvom ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka došlo k rozdeleniu obchodno-právnych vzťahov aj na ďalšiu kategóriu, ktorú predstavujú vzťahy medzi podnikateľom (ako dodávateľom) a spotrebiteľom. Slovenská súdna prax v súčasnej dobe zastáva názor, že právna úprava chrániaca spotrebiteľa odôvodňuje aplikáciu ustanovenia (v duálnom režime, tak podľa Obchodného ako aj Občianskeho zákonníka), ktoré by mohlo byť pre spotrebiteľa (v určitej konkrétnej situácii) výhodnejšie. Aplikáciu občiansko-právnej premlčacej doby v absolútnych obchodno-právnych zmluvách majúciich spotrebiteľský charakter odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý rozhodoval o sťažnosti podnikateľa poskytujúceho stavebné úvery (uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 19.6.2013, vydané pod sp. zn. I. ÚS 402/2013).

V uvedenom kontexte zákonodarca reagoval novelizáciou ustanovenia § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka (posledná veta), podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy sa prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní uviedol, že uzavrel s odporcami novú dohodu o vysporiadaní pohľadávky, ktorú odporcovia dodržiavali, pričom mala od jej uzavretia začať plynúť premlčacia doba, odvolací súd poznamenáva, že túto skutočnosť oznámil navrhovateľ prvýkrát až v podanom odvolaní a nijakým

spôsobom nedoložil jej existenciu. Pokiaľ uvádza, že ju odporcovia dodržiavali, je to v ostrom rozpore s jeho podaním - Vyjadrenie, Žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní zo dňa 9.10.2014, v ktorom uviedol, že zo strany odporcov nedošlo ani k čiastočnej úhrade dlžnej sumy. Aj pokiaľ bola predmetná dohoda uzavretá, nebola preukázaná jej existencia, a nie je preto možné akceptovať názor navrhovateľa, že by mala plynúť nová premlčacia doba.

S účinnosťou od 1. mája 2014 bolo do zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zákonom č. 102/2014 Z.z. zavedené ustanovenie § 5b, podľa ktorého orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Predmetným ustanovením § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa bola súdu zakotvená povinnosť v konaniach, v ktorých je uplatnený nárok zo spotrebiteľskej zmluvy voči spotrebiteľovi, prihliadať na premlčanie nároku ex offo - z úradnej povinnosti. Ide o výnimku z ustanovenia § 100 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka (resp. § 388 ods. 1 Obchodného zákonníka), podľa ktorého na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. V spotrebiteľských veciach aj bez toho, aby sa spotrebiteľ dovoľal premlčania voči nemu uplatneného nároku, má súd povinnosť skúmať, či nárok nie je premlčaný a ak dospeje k záveru, že premlčaný je, musí na túto skutočnosť prihliadnuť a žalobcovi nárok nepriznať. Nakoľko právna úprava § 100 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka (resp. § 388 ods. 1 Obchodného zákonníka (prihliadania súdu na premlčanie nároku)) je vo svojej podstate procesnoprávnou normou (aj keď je uvedená v hmotnoprávnom predpise) a k § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zákonodarca neprijal žiadne prechodné ustanovenie, je potrebné od 1. mája 2014 vo všetkých konaniach týkajúcich sa nárokov voči spotrebiteľom ex offo prihliadať na námietku premlčania.

Predmetné zákonné ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa upravuje postup súdu pri rozhodovaní o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv a súdu ukladá povinnosť ex offo prihliadať na premlčanie aj bez námietky účastníka konania, a to vo všetkých veciach, v ktorých bolo začaté súdne konanie a v čase účinnosti tohto ustanovenia nebolo vo veci ešte rozhodnuté. Keďže ustanovenie upravuje postup súdu, nebolo zavedené ani osobitné prechodné ustanovenie, ktoré by účinky posúvalo na veci rozhodované po účinnosti predmetnej právnej úpravy.

Aj v prípade, že by prvostupňový súd neaplikoval predmetnú úpravu, musel by odvolací súd v súlade s § 213 ods. 2 O.s.p. vyzvať účastníkov konania, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a aplikovať toto ustanovenie ex offo v odvolacom konaní.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p.. V odvolacom konaní nebol úspešný navrhovateľ, úspešní boli odporcovia, ktorí si však náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa ust. § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnili, resp. ani im žiadne trovy nevznikli, preto rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.